

ע"פ 5843/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5843/22

לפני:

כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט י' כשר

המערער:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים
בתפ"ח 45041-06-20 מיום 26.6.2022 שניתן על
ידי כב' השופטים ארנון דראל, אלי אברבנאל וחיה
זנדברג

תאריך הישיבה:

ב' באדר התשפ"ג (23.2.2023)

בשם המערער:

עו"ד דוד הלוי

בשם המשיבה:

עו"ד נגה בן סידי

פסק-דין

השופט י' עמית:

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים א' דראל, א' אברבנאל וח' זנדברג) בתפ"ח 45041-06-20 מיום 26.6.2022, במסגרתו נקבע כי המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו אך הוא זוכה מחמת אי-שפיות הדעת בהתאם לסעיף 34 חלוקה העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

1. כתב האישום שהוגש נגד המערער כלל שני אישומים. האישום הראשון ייחס למערער עבירה של מעשה מגונה בקטין שטרם מלאו לו 14 שנים (לפי סעיף 348(א) בנסיבות המנויות בסעיף 345(א)(3) לחוק) ועבירה של תקיפת שוטר (לפי סעיף 274(1) לחוק). לפי אישום זה, ביום 18.3.2018 ניגש המערער לקטין כבן 9 שישב בחצר ביתו, וחיבק אותו. אימו של הקטין, שהבחינה במעשה מחלון ביתה, צעקה למערער לחדול, וכך הוא עשה. אקדים ואציין כבר עתה כי בית משפט קמא זיכה את המערער מעבירת המעשה המגונה בגין המתואר לעיל, וזאת כיוון שלא הוכח שמדובר דווקא במעשה מיני.

לאחר שהאם דיווחה על המעשים, הגיעה נידת סיוור למקום. כאשר ניגשו השוטרים אל המערער, המערער היכה את השוטר בראשו ומשקפיו של השוטר נפלו ונשברו. בעקבות כך, הדפה השוטרת את המערער והוא בתגובה היכה אותה בידה. בשלב זה הודיעו השוטרים למערער כי הוא עצור, אזקו אותו ולקחו אותו לתחנת המשטרה. המערער נעצר ל-24 שעות – מה שמוביל אותנו לאישום השני.

האישום השני ייחס למערער עבירה של ניסיון מעשה סדום (לפי סעיף 347(ב) בנסיבות המנויות בסעיף 345(א)(1) + סעיף 25 לחוק) ועבירה של תקיפה סתם (לפי סעיף 379 לחוק). על פי אישום זה, בליל המעצר שהה המערער בתא עם י' (להלן: המתלונן) ועצור נוסף. בסמוך לשעה 01:30 בלילה, בזמן שהמתלונן והעצור הנוסף ישנו, ניגש המערער למתלונן, נגע בכתפיו ולחץ על צווארו תוך שהוא גורם לו כאב רב. כתוצאה מכך המתלונן התעורר, קם לשטוף את פניו ותפס את המערער בצווארו. סוהר הבחין במתרחש ומיהר להפריד בין השניים. בהמשך הלילה, בסמוך לשעה 03:00, ניגש המערער בשנית למיטתו של המתלונן, הכניס את ידו מתחת לתחתוניו של המתלונן וניסה להחדיר את אצבעותיו לפי הטבעת שלו. המתלונן התעורר מהמעשה, צעק לסוהר והוא הפריד בין השניים.

2. בית משפט קמא שמע את העדויות שהובאו בפניו, וקבע כי המערער ביצע את מעשה העבירה של תקיפת שוטר המיוחס לו באישום הראשון, וכן את מעשי העבירה המיוחסים לו באישום השני. יחד עם זאת, ונוכח חוות דעת פסיכיאטרית שהוצגה בפניו, קבע בית משפט קמא כי חלה על המערער הגנת אי-שפיות הדעת בהתאם לסעיף 34 חלוקה, ולפיכך הוא זוכה מהעבירות ונשלח לטיפול מרפאתי כפוי בהתאם לסעיף 15(ב) לחוק לטיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991.

3. הערעור שלפנינו נסב על קביעתו העובדתית של בית משפט קמא כי המערער ביצע את המיוחס לו באישום השני, באשר לעבירת הניסיון למעשה סדום. לטענת המערער, קיים ספק של ממש בדבר ביצוע העבירה המצדיק את זיכוי המוחלט, לנוכח סתירות בעדותו של המתלונן; ומחדלי חקירה, ביניהם אי שמירת סרט הצילום של תא המעצר ואי חקירת העצור הנוסף ששהה בתא המעצר.

4. אקדים ואומר כי הערעור כולו נסב נגד ממצאי עובדות וקביעות מהימנות מובהקים של בית משפט קמא. כידוע, אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהן, אלא במקרים חריגים, וזאת לאור יכולת הערכאה הדיונית להתרשם באופן ישיר ובלתי אמצעי מהצדדים, מראיותיהם ומן העדויות מטעמם. עניינו של המערער לא נכנס לאף אחד מהחריגים המצדיקים התערבות כאמור (לעילות התערבות ראו, לדוגמה, פסקה 19 לפסק דיני בע"פ 8146/09 אבשלום נ' מדינת ישראל, (8.9.2011)). הערעור שלפנינו נראה כמעין חזרה על טענות ההגנה שנטענו בפני בית משפט קמא, תוך הצבעה על סתירות נקודתיות כאלו ואחרות בעדותו של המתלונן וחזרה על טענותיו של המערער בדבר מחדלי החקירה. ברם, ערכאת ערעור אינה מהווה ערכאה דיונית נוספת ואינה נדרשת לחזור ולבחון כל פרט ופרט בתשתית הראייתית שהונחה בפני הערכאה הדיונית (ראו למשל: ע"פ 7477/08 גץ נ' מדינת ישראל (14.11.2011) בפסקה 27 לפסק דינה של השופטת ארבל; ע"פ 9612/10 קוגמן נ' מדינת ישראל (27.4.2014) בפסקה 13 לפסק דיני).

5. בכל מקרה, הסתירות עליהן הצביע הסנגור המלומד לא נעלמו מעיניו של בית משפט קמא. כך, בית המשפט קבע כי עדותו של המתלונן הייתה "ברורה ומשכנעת", הגם שבגרסה שמסר בליל המעצר סיפר שהמערער נגע בישבנו; בגרסה המלאה שמסר למחרת הוסיף שהמערער ניסה להחדיר את אצבעו לפי הטבעת שלו; ובגרסה השלישית בחקירה, מסר שניסיון ההחדרה נעשה באמצעות איבר המין של המערער. בית משפט קמא קבע כי אין בכך כדי לפגוע במהימנות גרסת המתלונן. בית משפט קמא אף היה ער לעברו הפלילי של המתלונן, ולכך שהמתלונן שהה בהפרדה בבית המעצר בעקבות טענות כזב לפיהן בכוונתו לפגוע בעצמו. באשר לטענות בדבר מחדלי החקירה, בית משפט קמא קבע שאין בהן כדי לאיין את גרסת המתלונן. ברי כי בית משפט קמא נדרש אפוא להשגותיו של הסנגור המלומד, וקבע כי קיימת תשתית ראייתית מספקת המבססת את הקביעה שהמערער עשה את שיוחס לו.

בשורה התחתונה, ברי כי באותו לילה היה אירוע בתא המעצר, אירוע שבגינו הזעיק המתלונן את הסוהר לתא. למתלונן, שמסר את עדותו כשלוש שנים לאחר מכן, לא היתה כל סיבה להעליל על המערער, והוא נותר דבק בגרסתו. האפשרות שהעלה המערער שמא המתלונן שגה לסבור באמצע הלילה ובחשכת תא המעצר כי למערער הייתה כוונה מינית כלשהי, אינה מתיישבת עם התגובה הספונטנית של המתלונן לאחר שחש את ידו של המערער זוחלת מתחת למכנסיו אל ישבנו (עמ' 111 לפרוטוקול).

בשורה התחתונה, בנסיבות אלה אין מקום להתערבות בקביעות העובדתיות של בית משפט קמא, ונזכיר כי בסופו של יום, זוכה המערער מן העבירות מחמת אי-שפיות הדעת.

6. סיכומי של דבר, אמליץ לחברי לדחות את הערעור.

ש ו פ ט

השופט נ' סולברג:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט י' כשר:

אני מסכים.

ש ו פ ט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' עמית.

ניתן היום, כ'באדרהתשפ"ג (13.3.2023).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט